

Izhaja — izvenredni ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Franciške Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vrnejo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec: L. 7.—, pol leta L. 32.— in celoletno L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stb., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov po L. 2.—. — Mali oglasi po 2 stb. besila, najmanj po L. 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciške Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Politični vitezi

V četrtek smo napisali uvodnik »Vojne priprave v Istri«. Povedali smo italijanski javnosti, vladi in našemu ljudstvu, da se pripravljajo volitve v Istri nezakonito, nasilno in krivično. Povedali smo, da se izganjajo tik pred vojnimi izstreki zaupniki ljudstva, da se trgajo ljudstvu v času volilne borbe njegovi voditelji.

Povedali smo, da so fašisti že izgnali iz domače grude župnika iz Lovrana, župnika iz Filipana, župnika iz Zminja, župnika iz Vodnjana, župnika iz Sv. Nedelje, da so začeli pozivati naše trgovce, obrtnike, krčmarje, mlinarje, naj zapuste pred volitvami državo in se spravijo s svojimi družinami v tujino. Povedali smo, da ni konca ne kraja grozljivim pismom, s katerimi se plašijo in strahujejo zaupniki ljudstva, ker hočejo sodelovati z ljudstvom pri volitvah. Povedali smo pošteno italijanski javnosti, da se je začelo obračati radi volitev preganjanje celo proti kmetstvu ljudstvu, ki mu neodgovorne skupine mladenčev prepovedujejo vsako občevarje s njegovi duhovniki. Navedli smo slučaj, da so kmeti pretepili do krvi le radi tega, ker je prestopil prag domačega župnišča.

Ta najnovejša dejstva, ki bi jih mogli po poročilih, ki nam pravkar dohajajo, še večati, zadostujejo. Ta dejstva so nam potisnila v četrtek pero v roko, da smo napadli vlado in jo javno obdolžili, da brezbržno in mirno gleda, kako se hoče pri volitvah potlačiti svoboden izraz ljudske volje. Napisali smo med drugim »Po desetletnem molku in krvavi moriji svotovnega klanja prihaja dan, ki bi se moralo naše izmuzgano in poropano ljudstvo svobodno oddahati. Priti bi moral dan, ko bi naše kmetstvo in delavsko ljudstvo, prosto vseh muk izjemnega stanja in vseh surovosti nečloveške soldateske, povedalo na ves glas in pred celim svetom svoje mnenje o vsem, kar so z njim delali prej in kar se z njim godi danes po osvoboditvi. Priti bi moral dan, ko bi naš kmet in delavec brez strahu izpovedal svojo voljo, kakor pristojno prostemu in svobodnemu človeku, gospodarju svojega mišljenja. V razmerah, v katere smo zašli, se pa pripravljajo stvari, ki bi bile v obraz vsem načelom svobodnih ljudskih volitev«.

Ta izvajanja, ki so povsem jasna in razumljiva, je tukajšnji tisk (bila je to »Era Nuova«) kakor na ukaz uporabil v svoje namene. Mi smo govorili o desetletnem molku, o svetovni vojni in vsem trpljenju, ki ga je moralo v tem času trpeti ljudstvo od nečloveške soldateske. »Era Nuova« pa je meni nič tle nič pustila vse in začela govoriti brez vsake zveze o soldateski, tako da je morala vsa italijanska javnost nujno misliti, ta zasramujemo italijansko narodno vojsko. Brez vsakega pomišljanja in obotavljanja nas je v današnjih skrajno napetih razmerah ožigosala za sovražnike italijanske vojske. Da bi ji to brezhibno

uspelo, je celo oni stavek, ki ga je izražala iz zveze, natisnila v potvorjeni obliki. Da bo ta način političnega boja pred italijansko javnostjo po zaslugi razgaljen in ožigosan, natisnemo potvorbo »Era Nuova« dobesedno: »Priti bi moral dan, ko bo naše kmetstvo in delavsko ljudstvo, prosto vseh muk izjemnega stanja in vseh surovosti nečloveške soldateske, povedalo na ves glas in pred celim svetom svoje mnenje o vsem, (tukaj je izpuščen stavek: **Kar so z njim delali prej**) kar se godi z njim danes po osvoboditvi.«

Tako je list srečno prevrnil ves smisel naših izjav in podal je sijajen dokaz, da javno ščuvamo proti italijanski vojski. S premetavanjem stavkov, z izrivanjem besed, z izpuščanjem celih odstavkov, se da, cenjeni gospodje vse dokazati! Ako hočete, Vam na ta način prav lahko dokažemo, da ste Vi sovražniki italijanske vojske. Ako bi se posluževali vsi listi in vse stranke takih metod, bi izgubilo politično življenje vse, kar je v njem razumnega in poštenega.

Saj bi Vam, gospodje okoli »Era«, dostavljali, da le par minut premislite, pa ne bi napisali take neslanosti. Kako si morete misliti, da bi človek z redno delujočimi možgani, sploh mogel priti na bedasto idejo, sramotiti italijansko armado! To more napraviti le tepec, ne pa politično misleč človek. Imejte, gospodje, o nas še tako slabo mnenje, a za tepec nas vendar ne smete držati. Biti bi morali mnogo, mnogo neumnejši, nego misli »Era« da smo, preden bi se spravili na sramotjenje italijanske vojske!

Protestirati moramo najodločneje proti potvorbam, ki nam jih hoče napraviti na ramena. Prepovedati si hočemo z vso energijo, ki jo premoremo, da bi nam opletali, kadar se Vam zljubi, okoli vrata avstrijankinstvo! Isčite ga, gospodje, če se Vam ljubi, drugje, in ne pri nas!

H koncu Vam povemo, da ne najdemo besed, da bi dovolj krepko zavrnili Vaše sklepne potvorbe, ki kriče do neba od lojalnosti. Le oglejmo si jo! Mi smo napisali: Istrsko ljudstvo »bo šlo kljub vsej krivici v volilni boj in se bo zavdalo, da zasine tudi njemu neko dan, ko zmaga pravica Istre nad vsemi ljudskimi sovražniki in izkoristčevalci.« Vi ste pa napisali: ... scendere nella lotta elettorale, fiduciosa che anche per essa spuntera il giorno della vittoria su tutti i nemici ed usurpatori nazionalisti. Z našimi usurpatori nazionalisti, (izkoristčevalci ne pomeni usurpatorji, nazionalisti ne pomeni ljudski, temveč popolarni, del popola), ki ste jih kratkoma vtihtali v naš članek, ste zopet sprevrgli vse smisel naših besed in ste nam brez vsakega truda vtisnili na čelo pečat iredentizma!

Tako se borijo proti nam ljudje, ki hočejo biti glasniki in oznanjevalci miru in sporazuma med narodi!

po dveh različnih poteh. Ker so zavezniški namenjeni ustreči Avstriji in ji pomagati, da se zopet vzdigne, je pač treba čakati razvoj dogodkov. Ako bi pa tozadevna pogajanja ne imela uspeha, bo avstrijska vlada izrabila pravico, ki ji v zmislu mirovne pogodbe dovoljuje, da lahko napravi priziv na Zvezo narodov glede priključitve Avstrije k Nemčiji. Da odvrne nevarnost, ki preti vsled francoske note, bo vlada to noto takoj sporočila tirolskemu deželnemu zboru in ga bo povabila, naj razveljavi svoj sklep o ljudskem glasovanju za priključitev k Nemčiji. Ako bo tirolski deželni zbor vstrajal pri svojem sklepu, bo vlada izročila zadevo vrhovnemu sodišču za ustavne zadeve v zmislu predpisov ustave avstrijske zveze.

Ogrska

Horthyja so hoteli proglasiti za ogrskega kralja

DUNAJ, 15. Ogrski list »Jovöche«, ki izhaja na Dunaju poroča, da je major Pronay, načelnik organizacije ogrskih častnikov, predlagal Horthyju, naj bi se dal z njihovo pomočjo proglasiti za kralja. Horthy je odklonil, češ da hoče ostati zvest ustavi. Častniki naglašajo, da je treba čim prej imenovati vladarja, da bi se zavezala agitacija nasprotnikov monarhije.

Nemčija

Kakšni bodo novi nemški predlogi
PARIZ, 16. »ECHO DE PARIS« poroča iz Berlina: Podlaga nemških protipredlogov, ki se objavijo tekom tedna, bo pripovedovanje »Berliner Tagblatt« sledeča: Razdejani kraji se zopet sežidajo, sklence se mednarodno posojilo, zavezniški bodo deležni razvoja nemške industrije potom vžitka.

Zedinjene države bodo posredovale med Nemčijo in zavezniki

PARIZ, 16. »Oeuvre« piše: Iz nemških uradnih krogov se širi govorica, da bo Nemčija stavila svoje nove predloge potom nevtralnih držav. Posredovanje nevtralnih držav se ni zdelo verjetno, toda »Berliner Tageblatt« potrjuje to vest in »Lokalanzeiger« pravi, da se je von Simons obrnil do predsednika Hardinga s prošnjo, naj bi sprožil misel o splošni

konferenci vseh držav. Ako so te vesti resnične — dostavlja »Oeuvre« — imajo veliko važnost in treba se je pripravljati za novo konferenco, pri kateri bodo Zedinjene države imele najvažnejši delež. To bo vsekakor zelo važen dogodek.

Francija

Francija misli na delno mobilizacijo proti Nemčiji

PARIZ, 16. »ECHO DE PARIS« pravi, da je bilo na seji, ki se je vršila v elzejski palači, Fochovo in Loucheurjevo poročilo o morebitnih novih odredbah proti Nemčiji odobreno. Foch sicer misli, da se bodo Nemci uprli, meni pa, da bo letnik 1921, ki bi se poklical pod orožje zadostoval v začetku operacij. Število čet, ki bi bilo potrebno, ne bo samo za 50% večje kakor število dosedanjih čet, ki so ob Renu. Foch naglašja v svojem poročilu, da se bo meja zasedbe morala določiti ne samo z ozirom na vojske, temveč tudi na gospodarske prilike. Ruhrska premožnosa kotlina in vestfalska industrijska pokrajina bi se tudi morali zasedsti. Loucheur je priporočal, naj bi bila nova zasedba trajna, tako da bi Franciji dovolila, da si plača. Loucheur je predložil poseben načrt za obdobje renškega premožja in industrijskih izdelkov, ki bi se izvažali iz zasedenega ozemlja. Loucheurjev načrt bi vrnil blagajni za povračilo 3 milijarde na leto.

Amerika

Amerika se bo zopet udeleževala sej reparacijske komisije in konferenc poslanikov

PARIZ, 16. »Matin« poročajo iz New Yorka: Verjetno je, da bo Harding ukazal Boydvanu, naj se povrne na svoje mesto v reparacijski komisiji. Mogoče je tudi, da bo ameriški poslanik v Parizu Wallace zopet začel hoditi k sejам poslaniške konference.

Švica

Švicarska vlada se ni vmešala v zadevo nemških povračil

BERN, 15. Švicarska brzojavna agencija izjavlja, da ni res, da je švicarska vlada in najmanj pa predsednik švicarske republike prošil Zedinjene države, naj posredujejo v vprašanju nemških povračil. Švicarska vlada nima sploh namena se mešati v to zadevo.

Turčija

Angorsko odposlanstvo se je povrnilo na Turško

CARIGRAD, 15. Kemalistovsko odposlanstvo je prispelo v Carigrad, kjer so ga sprejele razne politične osebe. Bekir Sami beg je izjavil, da je z uspehi svojega obiska v Londonu, Parizu in Rimu zelo zadovoljen. Rekel je, da bo Turška občutila v najkrajšem času sijajne rezultate njegovega potovanja. Odposlanstvo je odpotovalo včeraj v Angoro.

Odnosaji med Turško in Japonsko

Iz Carigrada javljajo: Tukaj se pričakuje v vsakem dnem prihod japonskega velikega komisarja, ki ga je pred kratkim imenovala japonska vlada. Za to mesto je bil izbran g. Sadamuši Ušida, dosedanj japonski zastopnik v Stockholmu. Dejstvo, da je japonska vlada imenovala svojega komisarja v Carigradu, bi kot takšno ne imelo večjega pomena, ker ima Japonska v zmislu mirovne pogodbe pravico biti zastopana v mednarodni komisiji za dardanelsko morisko ožino. Japonska ima kakor druge velesile (Anglija, Francija, Italija in načelno tudi Rusija) dva glasa v tej komisiji, dočim je bil manjšim državam (Grški, Bolgarski in Rumunski) prisojen le po en glas. Kljub temu pa ima imenovanje japonskega komisarja zelo velik pomen, kajti japonska vlada namerava otvoriti v Carigradu redno poslaništvo, čim bodo med Turško in zavezniški vzpostavljeni navadni odnosaji, t. j. čim se turško-grški spor končno reši. Tedaj postane japonski komisar redni poslanik svoje države pri sultanovom dvoru. Japonska ni imela do sedaj še nobenega diplomatskega zastopnika v Carigradu. Ravno vsled tega pa je sklep japonske vlade, da otvori v Carigradu poslaništvo, zbudil po vsej pravici veliko pozornost in povzročil razne razlage. V glavnem prevladuje mnenje, da se hoče Japonska tudi Turkom pokazati kot prva azijska država, ki se s svojimi 77 milijoni prebivalcev in svojim ogromnim vojnim brodomjem ima pravico brlgati za vse, kar se godi po širni Aziji od enega konca do drugega. Najglavnejša naloga novega japonskega poslaništva pa bo, da nadzoruje diplomatsko delovanje nove Rusije v srednji Aziji. V tem pogledu bo novo japonsko poslaništvo v Carigradu po volji tudi angleški diplomaciji, ako se japonska vlada ni odločila za otvoritev tega poslaništva ravno po želji in prizadevanju Anglije same.

Anglija

Splošna stavka odložena

LONDON, 15. Splošna stavka je bila zopet odložena. Lastniki rudnikov in rudarji pripravljajo nova pogajanja.

LONDON, 15. Prevozna sredstva, s katerimi razpolaga ministrstvo za prehrano, so ravno tako obilna kakor med stavko 1. 1919. Vse osebe je na svojem mestu, vsi avtomobili so pripravljeni, da poletijo v vseh smereh. Dasi so živila v izobilju, je vendar mogoče, da bo treba

to ali ono živilo odmeriti. Toda niti to ni še gotovo.

LONDON, 16. Glasovanje zvez pomorščakov o stavki iz vzajemnosti z rudarji je dalo neznatno večino proti proglasiitvi stavke. Thomas je poslal Lloydou Georgeu pismo, v katerem mu naznanja, da so zastopniki delavske trozveze sklenili razveljaviti ukaz za stavko in da so razposlali tozadevna navodila. Lloyd George je potrdil prejem pisma in je izrazil svoje zadovoljenje nad sklepom železničarjev in pomorščakov, da ne bodo šli po nespretni poti rudarjev. Na ta način bodo prihranili industriji v deželi velikansko škodo in milijonov nedolžnih mnogo trpljenja. Vsled odpovedi podpore s strani dveh delov delavske trozveze bodo rudarji najbrž moralno izpremeniti svoje zadržanje in se začeli zopet pogajati. Bila je sklicana konferenca rudarjev. Na njej se bo razpravljalo tudi o bodočih odnosajih rudarjev s trozvezo in o morebitnem izstopu rudarjev iz nje.

LONDON, 16. Vsled sklepa železničarjev in pomorščakov, da ne bodo stavkali, je izvršilni odbor rudarjev sklical občni zbor, na katerem se bo sklenilo, kakšno naj bo nadaljno zadržanje rudarjev.

LONDON, 16. Lloyd George je v dolnji zbornici prečital pismo zveze rudarjev, v katerem je rečeno, da se bo sporazum dal doseči, ako se ustanovi državni odbor za plače. V pismu je dalje rečeno, da izvršilni odbor zveze rudarjev ne smatra za koristno, da bi se pogajanja z lastniki nadaljevala na podlagi, ki jo je določil ministrski predsednik Lloyd George je dostavil, da je odbor za prehrano kljub temu pismu zagotovil neobhodno potrebo skupnosti za ves čas spora. Položaj prehrane je na splošno povojen. Sedanje zaloge premožja bodo zadostovale za en mesec za železnice, plinarne in elektrarne. Zaloge petroleja so dovolj za 4 mesece. Potom brezžičnega brzojava in aeroplanov bo vlada mogla obdržati v svojo deželo.

Vprašanje angleškega dolga v Ameriki

LONDON, 16. Listi javljajo, da je iz Londona odšlo v New York odposlanstvo, ki se bo pogajalo z ameriško vlad

Pred splošno stavko na Angleškem?

Stavka rudarjev na Angleškem, ki traja že dva tedna, nikakor ne kaže, da se bliža rešitvi, nasprotno njene posledice se ne dajo še pregledati. V nekem članku smo že naglašali, da mora taka ogromna stavka premožkopov spraviti iz ravnovesja gospodarsko življenje in gibanje cele Angleške.

Kakor znano, so začeli rudarji stavkati, ker so gospodarji premožkopov načeloma sklenili znižanje plač delavstvu. Ta svojo odločitev so utemeljevali s tem, da le razlogi: angleški premog je tako drag, da ga ni mogoče razpečevati na inozemskih trgih, ki so nasičeni s cenejšim premogom; angleški premog je tudi doma predrag, vsled česar trpi angleška industrija, katere kriza se izraža v naraščajoči brezposelnosti; angleški premožkoparji zamorejo izhajati le s pomočjo državne podpore, sicer morajo imeti izgubo; cene življenjskih potrebščin so padle, zato je umestno, da se tudi plače znižajo. To je stališče gospodarjev.

Sindikati rudarjev pa pravijo: izguba je samo pri nekaterih rudnikih, večina je aktivna; pasivo je zakrivila in jo deloma še povzroča poehlepnost akcionarjev — gospodarjev, ki nočejo izboljšati in modernizirati rudniških naprav, s katerimi bi se dala doseči večja proizvodnja premoga; ta poehlepnost je tudi kriva, da se koplje premog le z ozirom na trenutni dobiček, pri čemer se bližajo mnogi rudniki predčasno izčrpanju; če imajo nekateri rudniki izgubo, so to le majhni rudniki; ne velja pa to za večje rudnike, ki imajo velikanske dobičke; zaradi tega naj taka podjetja izravnavajo izgubo manjših; po tem načelu naj se ustanovi osnovna plača delavstvu za vso deželo. Na očitjanja, da spravljajo stavkujoči delavci s svojim postopanjem v nevarnost skupnost, ker so premožgovni rudniki v zvezi z vsem življenjem dežele, odgovarjajo delavci: saj tudi mi pravimo, da so rudniki last skupnosti, zato naj se podržavijo.

In tako preide polagoma ekonomski spor na politično polje. Toda o tem pozneje.

Stavka rudarjev sama na sebi ni trenutno še tako nevarna, kakaj ogromne izgube izkopenega premoga bi trajale z omejitvami tudi mesec. Toda stvar zadobiva resno lice, ker stavka tudi tisti del uslužbencev, ki so pri značnih in vodnih sesalkah in ki vzdržujejo v redu rudnike in rudniške naprave. Brez tega dela morajo rudniki v pogubo. Prvič bi voda poplavlila rove, drugič pa je upoštevati treskalni plin, ki se nabira v rovih. Ta plin je silno nevaren rovom in ljudem, ki morajo delati v takih rovih. Ako bi trajalo to stanje le par tednov, tedaj bi bila škoda naravnost nepreračunljiva in nekateri rudniki bi bili za vselej izgubljeni.

Te nevarnosti se v plini meri zavedajo vse tri stranke: industrialci, vlada in voditelji strokovnih organizacij. Zato so se vršila v zadnjih dneh predvsem pogajanja, ki naj bi omogočila rešitev rudnikov. V mnogih rudnikih so namreč postavljeni prevzeli službo pri sesalkah. Med temi prostovoljci so ljudje iz najvišjih slojev angleškega meščanstva. K temu delu je pritegnila država tudi vojsko, ki je tozadevno izurjena. Toda te odredbe so položaj akora nočestile.

do o vojnih dolgovi. Anglija je končno opustila misel o tem, da bi Ameriko prosila, naj briše ta dolg.

Fenijanci umorili oskrbnika kr. palače v Dublinu

LONDON, 16. »Daily Mail« javlja, da je bil Sir Arthur Picors, oskrbnik dvornih dragocenosti v Dublinu, umorjen. Umorili so ga fenijanci. Morilci so ga vzeli s postelje ter ga zaklali na dvorišču kraljeve palače.

Italija

Rimska konferenca

RIM, 16. Danes predpolodne se je v palači Chigi sestala komisija za pravna vprašanja. Proučevali so se predlogi, ki jih je sestavil poseben odbor in ki se nanašajo na razdelitev arhivov uprave bivše avstro-ogrske monarhije. Vprašanje bo izčrpano na eni prihodnjih sej.

Delavska zbornica v Spoletu razdejana

Gruča fašistov je napadla delavsko zbornico v Spoletu. Fašisti so vdrl v notranost poslopja in razdejali, kar jim je prišlo pod roke. Ista gruča je napadla in pretepla župana, ki je komunist. Nato je bila za županstvo in je prisilila uradnike, da so morali razobesiti narodno zastavo.

Fašisti opustošili delavsko zbornico v Mantovi

Pred sinočnjim so fašisti v Mantovi vdrl v tamkajšnjo delavsko zbornico in razbili vse pohištvo in drugo opremo. Prišlo je do spopada med njimi in socialisti. En fašist je bil ranjen. Policija je aretirala nekoliko oseb.

Boj med fašisti in komunisti v San Sepolcro

Oddelek fašistov je napravil izlet v San Sepolcro blizu Arezza. Prišlo je do hudega boja med njimi in komunisti. Na obeh straneh je bilo več mrtvih in ranjenih.

Češkoslovaška

Minister Beneš o sedanjem položaju

PRAGA, 16. Minister za zunanje zadeve Beneš je izjavil pred odborom za zunanje zadeve o odredbah proti Nemčiji sledeče: Moramo biti pripravljeni na važne dogodke, ki bi znali povzročiti novo konferenco ali pa izvršitev odredbe, katere je napovedal Briand. Češkoslovaška vlada mora braniti politične in gospodarske blage države. Češkoslovaška se bo v zadevi odredbe ravnala po mednarodnem položaju, toda predvsem bo vprašanje predložila narodnemu predstavnstvu.

Češkoslovaška vlada se pripravlja, da stopi z Rusijo v trgovske stike in je že osnovala konsulate v obmejnih državah, ki so bile prej pod Rusijo. Dosedaj je dosežen sporazum, da se pošlata v Rusijo dve odposlanstvi po tri člane, eno v Moskvo, drugo v Kijev. S tem se Češkoslovaška izlaga nevarnostim trgovine s sedanjo Rusijo, toda to je potrebno, ker želi Češkoslovaška Rusiji pomagati.

Zadnji dogodki na Ogrskem so imeli velik vpliv na notranji položaj v tej deželi. Njena kriza bo trajala še dolgo in Češkoslovaška se bo pazljivo zanimala za njen razvoj.

Benešove izjave so bile odobrene z 12 glasovi proti 7 glasom čeških in nemških komunistov. Odbor je sprejel tudi resolucijo poslanca Hrušovskega, ki zahteva, naj se vprašanje češkoslovaških odredbe proti Nemčiji reši po ustavni poti.

Avstrija

Avstrijska vlada in agitacija za priključitev k Nemčiji

DUNAJ, 16. Neko poročilo Korrespondenz Bureaua pravi: Nota, s katero je francoska vlada zahtevala od Avstrije, naj zajezi gibanje za priključitev k Nemčiji, ne sili avstrijske vlade, da bi morala spremeniti svoje stališče z ozirom na to zadevo. Avstrijska vlada je že večkrat in jasno izjavila, da se hoče držati saintgermanske mirovne pogodbe. Pred kratkim je kancelar Mayer izjavil v državnem zboru, da ni mogoče iti istosmislnost

Stavka rudarjev je nastala iz spora, ki je gospodarskega značaja. Vendar gre tu za načelno vprašanje, ki zadeva vse prebivalstvo: naj se li začne vzpostavljati gospodarstva ravnovesja pri delavstvu ali pa naj se industrialci in delodajalci odrečejo začasno dobičku? Tako preide spor na politično polje.

